

DEL BÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM
75Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.NOVISAD, 1925 MÁRCIUS HÓ 29
VASÁRNAPElőfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.Egyes szám ára:
1¹/₂ Dinár

A monarchista republikánusok

Radics Pavle a nemzetgyűlés tegnap esti ülésén hosszú beszédben foglalkozott a magát „republikánusnak” nevező horvát parasztpárt politikai hitvallásával s minden tekintet nélkül az elmúlt évek számtalan összetűzésére kijelentette, hogy a horvát nép nem republikánus, hiva a monarchikus államrendszernek s a dinasztia iránti köteleltségben egyáltalán nem óhajt elmaradni a szerb nép mögött. A horvát hűségnyilatkozat csak azokat lepheti meg, akik a politika prondján néha-néha felcsattanó szavakat minden esetben készpénznek veszik s akik nem tudják és nem hajlandók megállítani, hogy minden szó csak az igazi szándék leplezésének éppen nem tiszteltreméltó célját szolgálja. A politika mesterségének közelebbi ismerői már régen nem hisznek azoknak a kijelentéseknek, amelyek a „köztársasági” Zagreb környékéről kiindulva annyi ideig izgathatták az ország közvéleményét. Radics igazi szándékaival soha senkisémet lehetett tisztában annyi azonban világosan állott minden józanul itélő tudó előtt, hogy ma alig van Európában egyetlen olyan nép is, amely hajlandó volna valamilyen forradalmi doktrina kedvéért egy olyan vásárra vinni a bőrét, amelyben csak eladó lehet, de vevő sohasem. Radics Pavleről ebben a percben nem tudni, hogy kinek a nevében nyilatkozott tegnap a parlament éjjeli ülésén. Nem tudjuk ebben a pillanatban megállapítani, hogy a horvát parasztpárt megbízásából tette-e meg hűségnyilatkozatát, avagy csak a maga meggyőződésének adott kifejezést. E kérdésekre pillanatnyilag nem tudunk választ kapni s azt sem tudjuk megállapítani, hogy a horvát mandátumok megmentése volt-e a célja, avagy beszédének ezen messze túlmenő jelentőséget kell tulajdonítanunk. A beszéd elhangzott s mi, akik a szerb és horvát nép évek óta folyó vitájába eddig nem avatkoztunk s nem is avatkoztunk bele, ebben a pillanatban csupán egyetlen megállapítás leszögezését tartjuk szükségesnek: *A nagy vitában az a szellem győzött, amelyet a szerb politika centralizmusa képvisel.* A tanulság lehet kellemes, lehet kellemetlen, tudomásulvétele elől kitérni nem lehet. *A forradalmi ideológiának a horvát népben nincs gyökere* s amikor a magát republikánusnak nevező horvát parasztpárt nevében Radics Pavle lojális és a monarchista ideológiához ragaszkodó kijelentést kénytelen tenni, akkor megvan a lehetőség annak megállapítására, hogy a forradalom teoretikusai az SHS királyság határain belül is átadhatók már a multnak. A tegnapi beszédet egy héttel később lehetséges lesz taktikai szükségességnek feltüntetni, a tényeken azonban ez nem fog változtatni semmit. A horvát parasztpárt egyik kitűnő képességű vezére tegnap *meghajolt a tényeknek kényszerítő ereje előtt* s aki elég bátor ahhoz, hogy őszinte „merjen lenni még a politikában is, az ezután merni fogja azt hinni, hogy a szerb és horvát nép testvéri megegyezésének, a békeség szellemének és a nyugalom lehetőségének tett felbecsülhetetlen szolgálatot Radics Pavle akkor, amikor *a revolúció helyett az evolúció mellett tett nyilatkozatot.* A történelmi pillanat s a nagy esemény margóján nem nekünk kell megennünk észrevételeinket. Az a sajtó, amely néha feltűnő agresszivitással szolgálja a nemzeti egység gondolatát, vegye észre, hogy tegnap nagyobb események zajlottak le a parlamentben, mint azt a felületes

szemlélők gondolnák. Tegnap a békeség és a józanság szelleme lett urrá az összes pártzenvedély felett. A parlament üléstermében — úgy éreztük — tegnap felszállott a békegalamb...

Most már csak arra van szükség, hogy a történelmi pillanat helyes felismerésével mindkét oldalon a békülékenység szellemének önzetlen szolgálatába álljanak.

Trifkovics Márko a parlament elnöke

Hétfőn délután ül újra össze a parlament

Beogradból jelentik: A parlament szombati ülését déli 12 órakor nyitották meg. Ófelsége több ukázának felolvasása után a mult ülés jegyzőkönyvét hitelesítették, mialatt bizonyos — állítólag helytelenül bevett — kijelentések miatt az ellenzéki padosorokban nagy lármá tört ki.

A zaj elűlte után a parlament elnökévé megválasztották dr. Trifkovics Markó volt törvényegységügyi minisztert, aki azonnal el is foglalta az el-

nöki széket. Lényegtelen ügyek tárgyalása után az ülést felfüggesztették s folytatását délután órára tűzték ki, amikor a pénzügyi és törvényelőkészítő bizottságok megválasztására került a sor. Az esti ülés minden különösebb esemény nélkül fél 9 órakor ért véget. A Rádics-párti képviselők a délutáni vonattal elutaztak Beogradból, s csak hétfőn térnek vissza. A hétfői ülésnapot délután öt órakor fogják megnyitni.

Lemond a Magyar Párt vezetősége Szuboticán

Kiknek fogják átadni a párt vezetését? — A „magyar” sajtó állásfoglalása kedvetlenítette el a párt vezetőit

A „Hirlap” mai száma a szubotici Magyar Párt egyik pártvezetőségi tagjának feltűnést keltő nyilatkozatát közli, amely bejelenti, hogy a pártvezetőség több tagja a lemondás gondolatával foglalkozik. Miután a nyilatkozó sorából megállapítható annak rejtett bevallása, hogy a Magyar Párton belül megindult az a *bomlási folyamat*, amely annak bizonyítéka, hogy egy a magyar tömegek, mint azok, akik ennek a politikailag iskolázatlan tömegnek vezetésére vállalkoztak, pillanatnyilag képtelenek egy szükségzerű politikai küzdelem vállalására, a nyilatkozatnak az alábbiakban szösz szerint helyt adunk. A nyilatkozat így hangzik:

„A magyar párt helyi szervezete ez évi közgyűlését a husvéti ünnepek után és pedig valószínűleg még április havában fogja megtartani. A közgyűlés napirendjének egyik pontja egyes vezetők lemondásának bejelentése lesz. A szubotici magyar párt vezetőinek egy része ugyanis nem hajlandó ismét tisztséget vállalni. A magyar párt vezetőit erre az elhatározásra az a körülmény indította, hogy egyesek, akik a magyar párt megalakítása óta annak akciójából részt nyertek, sőt részt követeltek, a magyar párt ellen fejtettek ki működést, vagy magatartásukkal gyöngítették a párt működésének erejét, mások pedig passzivitásukkal járultak hozzá a magyar párt akciójának sikertelenségéhez. Tisztában vagyunk azzal, hogy a választási vereséget az a végtelen terror idézte elő, amely egy párttal szemben sem nyilvánult meg olyan erővel, mint a magyar párttal szemben, amelynek talán azért volt olyan súlyos hatása, mert a magyar nép még annyira gyenge, hogy nem tudott a terrortól és a vá-

lasztási machinációkkal szembe szállani. Ennek belátása azonban nem zárja ki más körülményeknek figyelembevételét. Többek között hozzájárult ezen elhatározásunkhoz egyes sajtóorgánumok magatartása is. Hiszen volt olyan sajtóorgánum, amely nem elégedett meg azzal, hogy semlegességet tanúsítson a magyar párttal szemben hanem, hogy leplezze az ő kényszerű helyzetét, rosszakaratu kritikában részesítette a pártot, sőt személyes támadásokba is átlment. Egy időszi sajtótérkép, azt hiszem, a kisebbségi sorsban élő magyarság küzdelmében erre példa nincs, a legdurvább hangnemből tette ugyanazt és a magyarság egy része éppen ezekhez szegődve elősegítette a magyar párt listájának bukását. Ezeknek a minden oldalról jövő támadásoknak a magyar nép egy része fel is ült és így azoknak, akik a támadásokat irányították, tudható be tulajdonképpen hogy a magyar párt vezetősége a magyar nép részéről nem részesült abban a támogatásban, amelyre három esztendei önzetlen kitartó küzdelem után a választási harcban számított. Jól tudom — mondja informátorunk — hogy a magyarság vezetését azoknak a kezébe, akik jobbról angazsálva voltak vagy a demokráta jelölt érdekében szálltak sikra, átadni nem lehet. De véleményem szerint igenis kötelesek azok átvenni a további felelősséget, a további munkát — ezt a súlyos terhet, akiknek nincs kapcsolatuk a radikális párttal, nem csatlakoztak a demokráta párthoz, de félrevonulva az utolsó napokban, passzivitásukkal cserben hagyták pártjukat.”

A nyilatkozattal a „Délbácska” legközelebbi számában fogunk részletesen foglalkozni.

A francia biztonsági szerződés

ügye legközelebb döntő stádiumba fog jutni

Párizsból jelentik: Itteni politikai körök véleménye szerint a biztonsági kérdésre vonatkozó tárgyalások, különösen a német javaslatot illetően, legközelebb döntő stádiumba jutnak. Miután Franciaország londoni követe a Foreign Office-n megegyezően kifejtette a Quai d'Orsay álláspontját, Herriot utasította a brüsszeli francia követet is, hogy minél előbb szerezze be diplomáciai utón kormányának e kérdésre vonatkozó véleményét és juttassa ezt a külügyi hivatalhoz. Párizsban ugyanis most már csak Brüsszel és Róma állás-

pontját várják, mert hiszen Prága és Varsó véleményéről Herriot már tájékoztatva van. Amint Herriot-hoz ezek a válaszok megérkeznek, Franciaország is véglegesen állást foglal ez ügyben. Közben azonban tárgyalások folynak Páris és London között. Néhány kérdés még tisztázatlan, mert Franciaország a katonai ellenőrző bizottságtól újabb jelentést követel. A francia kormány ugyanis azt kívánja, hogy a nagyköveti konferencia újabb javaslatot dolgozzon ki a katonai ellenőrző bizottság jelentésére vonatkozóan.

Ujabb sztrájk készül Bécsben

Bécsből jelentik: Az utóbbi napokban a kereskedelmi alkalmazottak bér-emelést követeltek. Ez a mozgalom a mai napon annyira kiéleződött, hogy a kereskedelmi alkalmazottak április elseji lejáratú memorandumot intéztek a munkaadók szövetségéhez. A munkaadók egyesülete nem hajlandó az alkalmazottak követelését teljesíteni és ezért számítani kell arra, hogy április elsején Bécs város kereskedelmi alkalmazottai sztrájkba lépnek.

Tizezer éves várost ástak ki

A newyorki Museum of the American indian azt a bejelentést tette, hogy Nevada államban a Mohapa-sivatag homokja alatt hat mérföld hosszú ősrégi eltemetett várost fedeztek fel, amelyeknek kora sok ezer évvel megelőzi az Egyiptomban most felfedezett fáraósírt, 5—10.000 évre tehető és az amerikai kontinensen a legrégebb civilizáció maradványa. Az ősrégi város, amelyet Pueblo Grande de Nevada névre kereszteltek, a Muddy River mentén St. Thomas és Overton között húzódik el. Az expedíció, amely M. R. Harrington vezetése alatt rendezett itt ásásokat, még a mult év novemberében akadt a nyomára, a felfedezést azonban titokban tartották egész mostanáig, koraim már sikerült 15—20 lakást kiásni és a homoktól megtisztítani. A kiasított szobákban nagyon sok primitív kerámiai tárgyakat, kovából készült kést, ősi fonású kosarakat, nyilhegyeket, durva ekéket és csontvázakat találtak. Ezekből és a Pueblo civilizációról szerzett eddigi ismeretekből azoknak az adatoknak segítségével, amiket a geológia nyújt, meglehetősen pontosan megállapították az ősrégi város társadalmi életének és szociális berendezésének formáit. A sivatag akkor még nem volt olyan terméketlen, mint ma és a lakosság földművelésből élt. A törzsből a nők kezében volt az uralom. A halottakat élelmiszerekkel együtt temették el, nem azért, hogy legyen mit enniük a tulvilágon, hanem hogy az oda vezető utban meg ne éhezzenek.

Vasuti banditák

okozták a Páris-bécs expresszvonat kiskiklását

Párisból jelentik: A hatóságok nagyarányu nyomozást indítottak a Páris-bécsi expresszvonat tegnapi kiskiklása ügyében. Eddig megállapítást nyert, hogy több bandita negyedórával a vonat elhagyása előtt kicsavarta a vasuti sinek csavarjait. A sinből ezután nagyobb darabokat eltávolítottak. A banditák valószínűleg számoltak azzal, hogy a vonat közelében lévő szakadékba fog zuhanni és a kiskiklás következtében a romok alatt fosztogatnak. Csak a mozdonyvezető hidegvére tudta a katasztrófát megakadályozni. Bár a vonat kilencven kilométeres óránkénti sebességgel haladt, a mozdonyvezetőnek az utolsó pillanatban sikerült a vonatot hirtelen megállítani, amivel a nagyobb szerencsétlenségnek elejét vette.

A helyszínre küldött rendőrtisztviselők megtalálták a banditák szerszámain, melyekkel a csavarokat kiskiklálták, valamint az egyik rabló sapkáját, amit az, úgy látszik, menekülése közben vesztett el. Az egyik csavarhúzó egy nappal a merénylet előtt az egyik vasuti műhelyből lopták el. A rendőrség reméli, hogy a rablókat csakhamar tartóztathatja.

A temerini harangok

A községi képviselőtestület a római katolikus templom harangjainak beszerzéséről

Temerini tudósítónk írja: A temerini községi képviselőtestület legutóbb tartott ülésén Puskás Gyula községi képviselőtestületi tag hosszú beszédben foglalkozott a temerini római katolikus templom harangjainak beszerzése ügyével, rámutatván arra az elszomorító tényre, hogy akkor, amikor ugyszólván már az összes vajdasági községek beszerették új harangjaikat, ezek még mindig hiányzanak a temerini templomból. Foglalkozott az immár két éve folyó gyűjtéssel, megemlítve azok neveit, akiknek áldozatkészsége nem hatott azokra, akik nem tudják követni a nemes példát. Elismeréssel emlékezett meg Horváth József férjiszabórról, aki egyedül vállalta a temetőkápolna lélekharangjainak beszerzését. Puskás megállapította, hogy a kegyurat nem lehet kötelezni a harangok beszerzésére, miután annak birtokát nagyrészt az agrárreform céljaira használták fel. Ajánlotta, hogy a szükséges összeget úgy hozzák össze, ahogyan 1912-ben a községi segélyakciót szervezték meg. Sztuhlik Lajos földbirtokos az indítványt elvben elfogadta azzal a módosítással, hogy a föld mennyisége után róják ki az egyesekre eső összeget, a többit pedig gyűjtés útján biztosítsák. A községi képviselőtestület elfogadta az indítványokat azzal, hogy az esetleg hiányzó összeget a községi házipénztárból fogja pótolni.

Megoldják a porosz kormányválságot

Hivatalnokkormány alakul Poroszországban

Berlinből jelentik: A jobboldali pártok tegnap kivonultak a porosz országgyűlés állandó bizottságából, mely elé az ideiglenes kormány három szükségrendeletet terjesztett elfogadásra. A bizottság ennek ellenére határozatképes maradt és el is fogadta a szükségrendeleteket.

A jobboldali pártok frakciója ma ülést tartott, melyen elhatározta, hogy a három szükségrendeletet az alkotmánybíró elé fordítja megítélésére. A kormányra azonban ez a fenyegetés nem volt hatással, annál kevésbé, mert a jobboldali pártok nem rendelkeznek a parlamentben azzal a kétharmad többséggel, amely a német törvények szerint a szükségrendeleteknek az alkotmánybíró elé fordítását előlő megítéléséhez szükséges.

Tizenkét órán keresztül nyolc tibeti láma kíséretében

A francia tudományos társaságok vendégei — Páris legszebb templomában zenémszét rendeztek tiszteletükre — A magas női cipősarokkal nem tudnak megbarátkozni — Ez az egyetlen dolog, ami legkevésbé tetszik a lámáknak

Páris. Párisnak új játékszere van. A komor tibeti fensikok, amelyeknek sok századverte kolostoraiban szentéletű, a világeletről semmit sem tudó, életüket imádkozással, önkínzó sanyarúsággal leélő emberek százai vagy ezrei élnek, elküldték az európai szemnek típusaikat, a lámákat. Páris pedig, amely már mindent látott, bámuló, csodálkozó szemmel áll a nyolcdarab furcsa emberpéldány előtt. Még mindössze egy néhány napja tartózkodnak Párisban, de már mindenki ismeri őket, a nyolc láma kedvéért, vagy jelenlétüknek hatása alatt Páris önmagának tetsző örömmel szívéhez öleli a messze Tibetet.

Reggel nyolc óra. Az elegáns Ptacevendomi szálloda halljában ritkán koránkelő francia és külföldi újságírók serege várakozik. A drága szőnyegekkel borított széles márványlépcsőről beszéd hangja szűrődik le. A legközelebbi kanyarodónál már szemükbe ötlik a lefelé jövő csoportja. Összesen tizenketten vannak, nyolc láma és négy

A porosz országgyűlés állandó bizottsága ma újból gyűlést tartott, melyen Marx miniszterelnök is megjelent és kijelentette, hogy az ideiglenes kormány nemcsak joga, hanem kötelessége is az állam ügyeinek továbbvitele. Nyugodt lélekkel, tiszta lelkiismerettel vállalja tehát a felelősséget és szívesen hajlandó álláspontját az al-

kormánybíró előtt is képviselni.

Az eddig megoldhatatlannak látszó porosz kormányválság, úgy látszik, mégis megoldást nyer, amennyiben valószínűleg pártokon felül álló hivatalnokkormányt alakítanak, melynek miniszterelnöke a néppárthoz tartozó Richter volt porosz pénzügyminiszter lesz megválasztva.

Megszűnik-e a posta Bacsogradistén?

Amikor a radikális lapot tévesen informálják a radikális jegyzőről

A „Délbácska” egyik bacsogradistei olvasója kéri a következők közlését:

A napokban Glavaski jegyző irodájában volt dolgom, míg ő mássai tárgyalt, én az ott heverő „Kis Újság”-gal szórakoztam, majd amikor elolvastam a „Megszűntetés fenyegeti a bacsogradistai postát” című cikket, elszörnyülködtem! Érdekes! A kis újság radikális irányzatú lap, Glavaski szintén radikális. A kis újság igen csekély számban olvasott lap ezen községben, s akinek jár, az is a jegyző közbenjárásának köszönheti. S íme a lap állítja, hogy „a község jegyzője a lakosság ellen foglal állást”. Avagy: „Bgradiste jegyzője Glavaski Veselin már régebbi idő óta rossz lábon áll a falu nagy részével és ahol csak lehet, kellemetlenséget okoz a községnek. A posta ügye is az ő kezébe került s a jegyző úgy fordította az ügyet, hogy a képviselőtestület végül is elutasította az állam kérését”. Nem akarok lappolomiba bocsátkozni a felhozott vádakhoz; elég annyi, hogy a kis újságot a postát illetőleg rosszul infor-

málták. A község ad a postának szabad lakást ingyen, fizeti a levélhordót, fizetési kiegészítést ad a postamesternek. Ezen községi segély évi 30—40 ezer dinárra tehető. A község pótdója ez évben 1080 százalék, meglehetősen megterhelhetős tehát ezen összeg is a község lakosságának. Itt nem a posta elviteléről volt szó (hisz a lap maga elismeri, hogy a forgalom növekedik), hanem igen is arról, hogy a postamester nem képes a fizetéséből megélni, s köztudomású, kinek érdeke a község lakossága között e tényt úgy magyarázni, hogy ha a postamester elmegy, becsukják a postát. Hasonlóan téves az a közlés is, hogy olyan határozat lett hozva, mely az állam kérését e téren elveti; nem, csupán az lett határozva, hogy újabb segélyezésre fedezet nincsen — momentán! Nyugodjon meg, aki a lapot informálta, Glavaski jegyző ur sem akarja leveleit, vagy csomagját más községben adni postára.

Bacsogradiste, 1925. március 27.

Tisztelettel X. Y.

Szállítsák le a bankkamatlábát!

Országos sajtókampányt kellene kezdeményezni a bankkamat leszállítása érdekében

A „Délbácska” az elmúlt héten két ízben is foglalkozott az indokolatlanul magas bankkamatlábbal, amelyről megállapítottuk, hogy nem utolsósorban az okozója az árdragaságnak, amellyel az állam hiába küzd mindaddig, amíg az ipar és a kereskedelem 28—36 százalékos hamat mellett kénytelen a szükséges kölcsönöket igénybevenni. A cikkkel kapcsolatosan ma egy novisadi nagykereskedő a következők közlésére kérte fel lapunkat:

— A cikkek megállapításaival minden tekintetben azonosítom magam. Ma már eltagadhatatlan tény, hogy az árdragaság okozói nem utolsósorban a bankok, amelyek ma mesterségesen tartják fenn a penzszűke látszatát. Az ország sajtójának elsőrangú kötelessége volna országos kampányt

kezdeményezni a bankkamatláb, leszállítása mellett, miután az árdragaság letöréséről hozott törvény huszónöt százalékos hasznót enged meg akkor, amikor a bankkölcsön harmincöt százalékos hasznót enged meg akkor, amikor a bankkölcsön harmincöt százalékos. Vegyük állami ellenőrzés alá a bankokat és kényszerítsék azokat a kamatláb leszállítására, mert mindaddig komolytalan szármalomharc a drágaság elleni küzdelem.

Elárusítólány

felvétetik a Dornstädter cukrászdában. Ugyanott egy fagyaltgép és egy teljesen új fagyalt-apparatus eladó.

párisi előkelő orientalista, akiket melléjük delegáltak. Leérne hozzánk a hallba. Elöl a lámák, utánuk a tudósok. Hatalmas szál emberek, az arcuk olyan, mintha az örökálmot megfoghatatlan színe játszana rajta, élettelen — mozdulatlan. Szemük pillantásában valami ólomszerű merevség van. A szájuk petyhüdt. Mozdulataik lassuk. Földigérő tógaszzerű ruha van rajtuk, amelyeknek aljából színes szattyánbőrökből készült puha papucskok kandikálnak elő. Fejüket cukorsüveg magasságu és formájú ruhadarab borítja, amelynek széléről két irányban prémsáv fut fel.

A tiszteletükre összegyűlt embercsoport láttára egy kissé meghökkennek. Élettelenek látszó lépéseik meghorkannak, az első pillanatok zavarának elmúltja után egy vonalban megállnak. Az egyiknek mond valamit az európai kiserők legöregebbje, mire egy heves mozdulattal égnek lendítik karjukat. Az egész mozdulat három-négy részből áll és úgy néz ki, mint a katonáéktól jól ismert „szabad gyakorlat”. Ezzel üdvözölnek bennünket. Aztán megindulnak. Mikor kitérünk az utcára, merev pillantásukat rászegzik a földre, mintha nem akarnák látni ennek a szerintük bűnös világnak ezer meg millió változatban is megnyilvánuló életét.

Az első stáció a névtelen katonasirja. A Champs Elysée márkialudta szögöl az álmat. Az autók ezrei fülébe valóságos pokoli zajt tülkölnek. A lámák talán mindezt nem látják, nem

hallják. Az arcuk mozdulatlansága még merevebb, mint ennekölte. Szemük golyójában pedig, mintha jegestengerek usznának. Talán most is mondják vég nélkül imájukat, vagy lelkük, amelynek hidegsége ott tükröződik a szemükben, nem akarja befogadni az európai élet nagy dimenzióit. Vagy mit nekik az autók ezrei, — a pokoli zaj, — az Etoiléből sugár alakban kifutó boulevardok, zakattos, elegáns urak furcsa gesztusai, érthetetlen szavai, mikor most Tibetben a kolostorok halotti csöndjében az imamalmok egész életüket kitévő monoton muzsikája vegyül bele. Mit nekik az európai vértengerbe névtelenül belefult milliók halálát szimbolizáló ismeretlen katonasirja. Hiába minden, a tudós orientalisták minden tudománya sem tudja az arcok mozdulatlanságát a szemek merevségét, az ajkak pelyhüdségét felfrissíteni. Pedig az egyik jeles professzor előttünk teljesen ismeretlen nyelven, amelyet ebben a pillanatban rajta és még három társán kívül csak a nyolc embercsoport ért csak meg, mindent elkövet, hogy hallgatóinak arcán a figyelemnek vagy az érdeklődésnek leghalványabb árnyát is felkeltse. Hiába minden.

A Madelaine-templomban vagyunk. A hatalmas hajó mindig alkonyi szürkéséget mutató színeiben elvesznek a tógák meg a süvegek színei. Nyolc megnyult emberalak, akiknek olyan a járása, mint a fantázia játéka, a haláljárását elképzelt, eluszik a szemünk előtt. A magasból Bach miséjének ide-

„Pacifizmus” amely háborút idéz elő

Mussolini nyilatkozata a genfi jegyzőkönyv ellen

Rómából jelentik: Mussolini ma este a kamarában rövid nyilatkozatot tett a külpolitikai helyzetről. Beszéde elején bejelentette, hogy fentartja magának a jogot arra, hogy a külpolitikai problémákról későbbi időpontban részletesen számoljon be.

— A nemzetközi politika — mondotta — a jelen pillanatban tele van rendkívül érdekes eseményekkel. Genfben eltemették azt a jegyzőkönyvet, amelyet én, mint olyan pacifista gépezet jellemeztem, amely háborút fog vonni maga után. Hiszen a világtörténelemben nem ez volt az első eset, amikor a pacifizmus háborút idézett elő. Olaszország ebben a kérdésben osztja Anglia álláspontját, bár a mi országunkat bizonyos kérdések igen kevéssé érintik.

Mussolini beszédében ezután azok ellen fordult, akik úgy benn Olaszországban, mint a külföldön, különböző híreket és gyanúsításokat terjesztették ellene.

Minden méretű és minőségű
SZÖNYEGEK
gazdagon felszerelt raktára:
Hemler Péter Utódainál, Novisad.

Törvényszék

Kétévi börtön buzalopásért. A novisadi királyi törvényszék szombaton vonta felelősségre Török István óbecsei földmivest, aki 1923. október 17-éről, 18-ára virradó reggelen Bálint Mihály péterrévei gazda szállásáról kocsin elszállított 7 métermáza kukoricát és 14 métermáza búzát természetesen a tulajdonos tudta és beleegyezése, valamint fizetés nélkül. A beismerésben lévő vádlottat tekintettel büntetlen előéletére kétévi börtönre ítélte a bíróság. Az elítélt felebbezett.

Amikor a bíró rendet csinál. 1923. március 17-én Jován Sztákics bebecsi bíró észrevette, hogy Marko Mutibarcsics gazda kocsiával felhajt a járdára. A bíró figyelmeztette, hogy menjen le a kocsiával a járdáról. A figyelmeztetést vita, majd veszekedés követte, s a bíró egy piszkavassal alaposan helybenhagyta a „határátlépő” gazdát, aki súlyos testi sértésért feljelentette a tulerélyes bírót. A novisadi törvényszék szombaton 2000 dinár pénzbüntetésre ítélte Sztákicsot, aki a bűnösség kimondása miatt felebbezést jelentett be.

geket megnyugtató akkordjai szállnak ránk. A vegyes énekar, amelyet a lámák tiszteletére állítottak be a mai napra, énekével fegyelmelzetten kíséri az orgona játékát.

Vajjon mit éreznek!

Az egyik, aint egy néhány pillanatra megállunk, imamalmát veszi elő. A furcsa betűkkel teleirt tekercsek sebesen futnak a tenyerén. Rövid az idő, a tibeti lámák minden idejüket imádkozással töltik el. Itt a Madelaine-templomban, vagy a tibeti havasok oldalában meghuzódó kolostorokban, mindig, — itt is úgy lehet imádkozni.

Esteledik, visszamegyünk a szállodába. A hallban újra egy vonalba sorakoznak a lámák. Egyik karjukat az égnek emelik, azután katonásan szegletes mozdulattal újra lerántják. Ez a bucszkodást jelenti. Felcsoszognak a márvány lépcsőn. A négy francia urat megvárjuk, faggatjuk őket. Az egyik nem fukarkodik szóval. Tőle tudjuk meg, hogy a tibeti lámáknak különösen egy dolog ragadta meg figyelmét; ez pedig a női cipők magas sarka. Nem értik, hogyan lehet azon járni. Autó, repülőgép, az ismeretlen katonasirja, a paloták végnélküli sora, hidegmeleg víz, amely a szállodai szoba falából egy kis nyomásra úgy indul meg, mint egy kiapadhatatlan forrás, mind semmi a lámák szemében.

— Magas cipősarok, az már más, mondta az egyik láma.

Ismeri-e már a SZIV UJSÁG-ot?

A SZIV UJSÁG

KATOLIKUS HITBUZGALMI HETILAP

III. ÉVFOLYAM

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

MINDEN MÁSODIK HÉTEN ADJA

A KISGAZDA

mellékletet, amely egyetlen gazdasági orgánus a Vajdaságban, amelynek gyakorlati és a gazdaság minden ágára kiterjedő cikkeit a Vajdaság legismertebb szakemberei írják.

Előfizetési ára:

egész évre 66 dinár, félévre 33 dinár, egyes szám ára 1 és fél din.

Aktuális eszmékről cikkeznek, vasárnapi ez. evangélium magyarázattal szociális kérdések a világegyház hírei, tárca, hetinaptár, gyermekrovat stb. foglalnak benne helyet.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SUBOTICA
Harambašićeva ulica 5. szám.
Telefon szám 300.

Mutatószámot bárkinek ingyen küld a kiadóhivatal.

Minden jó katolikus olvassa és terjessze

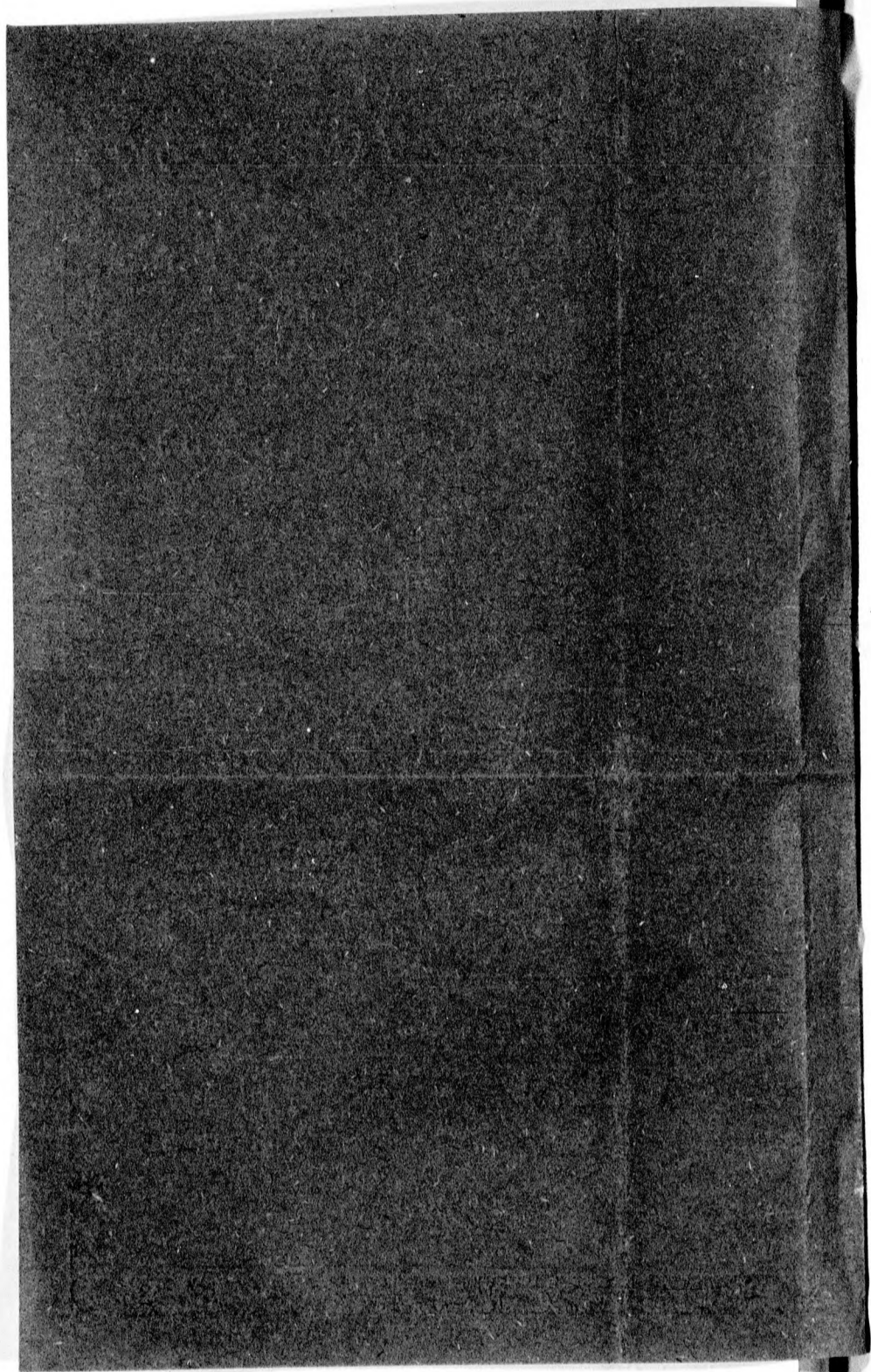
A SZIV UJSÁGOT!

Ezidőszerint hetenként 3500-on felüli példányszámban jelenik meg.

BEKENT HETILAP HÍRBERO, SUBOTICA.

HIREK

Páris

bőjti prédikációkról. A legújabb prédikátor-csillag Sanson atya, aki a Notre Dame boltíve alatt moralizálja Páris legelőkelőbb társaságát. „Az emberi nyugtalanságról akarok nektek beszélni, mely most az egész világot magával ragadta” — mondja Sanson atya szépen csengő hangján. — „Nem a hívőknek szólok, mert akiben hit van, annak talán szüksége sincs a lelkes felemelő szavaira. A hitetleneknek beszélek, a langyosoknak, a kételkedőknek, a gunyolódóknak, mert övék az Isten szeretete, mely a tévelygőknek is megkegyelmez. Mit kerestek, szegény lelkek, ebben a zavaros világban, amelyben senki sem találja meg az utját, ha nem irányítja szeméit a végső célra? Megnyugvást akartok, békét, biztonságot s csak nyugtalanságot, békétlenséget és bizonytalanságot találhattok, mert eltévesztettétek az igaz utat és többé nem tudjátok megtalálni. A ti vezetőitek szeretnék lenni, mert én is áttörtem magam ezen a sivatagon. A világi lármából és zajból, mely siketted teszi sziveitek, vissza akarlak vezetni az igaz utra. — A keresztet mutatom fel nektek, mely annyi embernek végső reménye, egy-egy tévelygőnek a tévedés gyémánttal kirakott szimbóluma — amelyet azonban mindenki megért és amely közből nem marad senki számára. Aki feléje néz, a Megváltót látja sebével, aki elfordul tőle, igazi békéhez csak akkor jut, ha megint védelme alá kerül, amikor majd egy jakereztet tesznek a sírjára.”

Ezekkel a szavakkal kezdte Páris legékesszavabb prédikátora bőjti beszédeit. Ugyanakkor egy másik prédikátor is hamut hintett a szajnaparti Babel fejére. A hét tibi lámk egyike, a legbölcsebb, aki Gana Suta Champo névre hallgat, mondta el impresszióit a világváros lázas életéről. S ez a vélemény szintén felér egy bőjti prédikációval.

„Az emberek annyira ügyessékké váltak, — mondá a böles láma — hogy a felhők közt tudnak már repülni. De mindhiába. Isten trónjág felemelkedni sohasem fognak. Aki békét és nyugalmat akar, annak csak békére és nyugalomra kell gondolni. Es semmi egyéb. Ez a világ azonban folyton háborúra gondol. Nem csoda tehát, ha a szive beteg.”

Királyi kintételesek a novisadi postánál. Ófelsége a király Galjer József novisadi postai inspektort, Petnicsky Ferenc, Popovics Milorád és Nenadovics Velimir ügyosztályfőnököket a Szent Száva rend ötödik osztályával, Saponics Lukácsot, a novisadi postahivatal főnökét a Szent Száva rend negyedik osztályával, Pandurovics Deszanka és Présics Szmiljana postai telefonkezelőnőket pedig hű szolgálataikért aranyéremmel tüntette ki.

Ifjúsági előadás a zárdában. A katolikus ifjúság műkedvelő gárdája f. hó 29-én vasárnap és 30-án hétfőn d. u. 5 órai kezdettel színelőadást rendez, amelyre a katolikus érdeklődő közönséget ezennel meghívja. Színe kerül: Piroška modern leány lesz című vígjáték és Szent Ágnes valóságos tárgy színmű. A felvonások közötti időben szlávnyelvű énekszámok és egy bájos melodráma egészítik ki a műsort.

A beltéri Kath. Kör folyó hó 29-én, vasárnap délután 5 órakor a köri helyiségében több lapot (Délbácska — Deutsches Volksblatt — Aller Családi Lapja — Das Interessante Blatt, stb.) a legtöbbet ígérőnek albréltetbe ad ki.

Az orvosegyesület közgyűlése. A Vajdasági Orvosszövetség április hó 2-án, csütörtökön délután 4 órakor az állami kórházban lévő hivatalos helyiségben, ahol dr. Cseda Mihajlo-vics Vrnjaccka Banja fürdőről tart előadást, ülést tart.

A legjobb és legolcsóbb kékkő (Saxonia) és Rafia kapható nagyban és kicsinyben. Cím a kiadóban. 480

Házasság. Marcekovich Irma urleányt, Marcekovich Imre volt novisadi polgármester-helyettes leányát szombaton délelőtt vezette oltárhoz Egri Imre magántisztviselő.

Házasság. Deutsch Margitka (Szubotica) és Schönberger Frigyes (Novisad) folyó hó 29-én kötnek házasságot Szuboticán. (Minden külön értesítés helyett).

A helybeli Református Egyházi dalárda f. hó 29-én d. u. 3 órakor tartja rendes évi tisztújító közgyűlést a Grobljanska utcai Református iskola helyiségében, melyre működő, pártoló és alapító tagjait ezuton hívja meg az elnökség.

Társas kirándulás Novisadról Párisba. A Vojvodinai Kereskedelmi ügynökség, amelynek a Kralja Petra ucca 29. szám alatt van az irodája, érdekes kirándulás rendezését vette tervbe, amelyre a több oldalról megnyilatkozó érdeklődés miatt szánta el magát. Arról van szó, hogy április 11—25-ike között, tehát két hétre terjedő időben, társas kirándulást készül rendezni Novisadról Párisba, még pedig a következő városok érintésével: Zagreb, Ljubljana, Venezia, Milánó, Lausanne, Dijon, Páris, azután visszafelé Dijon, Mülhausen, Basel, Zürich, Bern, Genf, Lausanne, Milánó, Venezia, Trst. A kirándulásra kitűnő vezetőt is visznek magukkal, aki az érintett országok nyelvét bírja és nevezetességeit ismeri. Aki az érdekes kiránduláson részt óhajt venni, az jelentkezék a Vojvodinai Kereskedelmi Ügynökség irodájában, ahol a közelebbi felvilágosítást megadják.

Expresszionizmus a filmben. A Novisadi Filmbarátok Klubja ápr. 1-én és 2-án vagyis szerdán és csütörtökön a Korso mozi épületében ujjonnan vászonra vetíti „Doktor Kaligari”-t, Murmann rendező világhírű mesterművét. Werner Krausszal a címszerepben. „Dr. Kaligari”, mely az utóbbi években világhírre tett szert, az expresszioniztikus misztikus és futurisztikus filmeknek a legkitűnőbb képviselője. A film esti bemutatásánál Davidovac, az NFK ügyvezető elnöke, bevezetésképpen rövid előadást fog tartani az expresszionizmus irányairól a filmművészetben és az NFK céljairól.

Kultúrest a Gazdakörben. A kath. Olvasó és Gazdakör (Epres-u.) ma esti kultúrestjén Szirmai György futaki plébános tart előadást, majd rövid műkedvelő műsor következik. Tekintettel arra, hogy a terem állandóan szűknek bizonyul, a kör elnöksége kéri, hogy a vendégek gyermekeket ne hozzanak magukkal annál is inkább, mert az előadásokat csupán felnőttek számára rendezik. Az előadás kezdete este 8 órakor. Belépődíj nincs.

(x) **A Vajdasági Ügyvédjelöltek Szövetsége** legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a juttodomány köréből előadás-sorozatot fog tartani. Minden előadó maga választja az előadandó témát, mely lehetőleg egy jogintézmény vagy egy törvény ismertetése lesz. Tekintettel arra, hogy a közel jövőben a kormány sok törvényjavaslatot fog benyújtani, a szövetségnek ez az akciója közszükségletet fog kielégíteni és széles körök érdeklődését fogja felkelteni. Az előadás-sorozat a következő előadásokkal kezdődik: A pénzügyi törvények, a sajtótörvény, az özvegyi jog stb. Az egyes előadásokról a nagyközönséget annak idején külön fogjuk informálni.

Aller Képes Családi Lapja
14. legújabb száma már mártól fogva

kapható 12 dinárért az összes újságarúsoknál és dohánytözsdékben.

Uj modern kölcsönkönyvtár!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy modern írók könyveiből álló **kölcsönkönyvtár** létesítettem. A kölcsönkönyvtár április hó első napjaiban nyílik meg, **előjegyzések elfogadhatnak.** A közönség pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

„Kardos” hirdető vállalat, Novisad
Kralja Petra u. 19. (az udvarban). — Modern használt könyvek vétele.

Csak azért...

Kihunyt örömök üszkös hamva nyom, Zsibbaszt, s gyötör egy gunyos fájdalom. A lelkem ég, egy seb vagyok: Csak azért, mert magyar vagyok.

Vérző, tájod seb be nem gyógyulók, Jobban égek, ha jobbra fordulok: Feltépnek álnok, balkarok, Csak azért, mert magyar vagyok.

Tisza—Duna között születtem én, Itt ringott bölcsőm álmok reggelén, Sirtak felettem bus dalok, Csak azért, mert magyar vagyok.

Nőttem szerb virágtestvér köztetek: Kertészanyánk ápoll, öntözgetett Titeket is, s én fonnyadok Most azért, mert magyar vagyok.

Elni énnekem itt nincsen jogom? Nincs most testvérem, nincs egy rokonom, Ki megsírat, ha meghalok, Csak azért, mert magyar vagyok?
Kobzos.

— Harangszentelés Ujverbáson. Gyümölcsöltő Boldogasszony ünnepén szentelték fel fényes ünnepek keretében az ujverbázi katolikus templom új harangjait. A templom előtti téren Tittl György ujverbázi katolikus plébános magyar, Raile Károly kulai plébános németnyelvű beszédet tartott. Majd Momcsilov Jolán szavalta el magyarul Schiller „A harang” című költeményét. Ezután a beszentelésre került a sor, amelyet Tittl plébános végzett. A beszentelés után Abodics gör. kath. lelkész mondott szerbnyelvű beszédet, majd a harangokat felhúzták a toronyba. A harangokat a maribori harangöntőde szállította.

Schwarzlose Parfüm

30 illatban **dekánként 12 dinárért** kapható **HELLER PARFUMERIE** Novisad, Duna-utca 22. 508-1-30

— Kerékpárosok! Mindazon nők és férfiak kik a kerékpársportot kedvelik, felkéretnek, hogy szerdán, április hó 1-én este 8 órakor a Kopolovics féle vendéglő különtermében (Futaki-utca 38 szám) megjelenni sziveskedjenek.

A jégkár elleni biztosítások fővétele rövidesen kezdetét veszi.

Mindazon kereskedők, tanítók, lelkészek stb., kiknek községükben nagyobb ismeretségük van és akik rövid idő alatt szép mellékkeresetre óhajtanak szert tenni, forduljanak ingyenes instrukciók végett a

„JUGOSLAVIA”

általános biztosító társaság novisadi fiókjához, Petra Zrinjskog 36. 494-1

— Akik megették a veszett kakaót. Becskerekéről jelentik: Néhány nappal ezelőtt Schneider Péter begaszentgyörgyi földműves kakasát megharapta szomszédja kutyája. Schneider levágatta a sebesült kakast és család-jával együtt jóüzimen elfogyasztotta. Másnap Schneider Péter meghallotta, hogy az eb veszett volt és hogy a begaszentgyörgyi csendőrségnek csak hosszú hajszja után sikerült a veszett kutyát elpusztítania. Schneider családja körében óriási rémület keltett a hír és Schneider végül is Becskerekre utazott, ahol a történetéről jelentést tett a főszozolgabiróságnál. A főszozolgabiróságon azonban nem tudtak tanácsot adni a különös ügyben és ezért távirati uton a novisadi Pasteur-intézet végül is pénteken értesítette a becskereki főszozolgabiróságot, hogy ha Schneider Péter sült vagy főtt állapotban fogyasztotta el a kakast, nincs oka semmitől sem félni. Schneideréket az emberek mindaddig messziről ekerülték, amíg a Pasteur-intézet megnyugtató távirata meg nem érkezett.

Sport

Novisad vasárnapi sportprogrammja. A Juda Makkabi—OSKV bajnoki mérkőzést ma délután Andréé szövetségi kapitány fogja vezetni. Taccsbirák: Klemm és Alterov. Félkettőkor a NAK A és B csapata mérkőzik. Biró Erdelján. Taccsbirók Göttel Vilmos és Fehér István. Délelőtt fél 10 órakor a NAK és az OSKV ifjúsági csapatai játszanak. Biró: Fehér György. Taccsbirák: Göttel Vilmos és Jovanovics.

Apollo március 29-én

Gustave Flaubert híres regénye:

SALAMBO

pazar kivitelű történelmi filmdráma 6 felvonásban.

Odeon márc. 29. * Apolló márc. 30-31.

Nagy vigjáték szenzáció:

VENDÉGJOG (NIAGARA)

7 felvonásos vigjáték, teli eredeti, még soha nem látott ötletekkel. Főszerepben a világhírű komikussal:

BUSTER KEATEN-NEL

F a l r e n g e t ő k a c a j !

Tőzsde

Zürich, 1925 március 28.

Beograd	8.30	Berlin	123.50
Páris	27.30	Bécs	0.007305
London	24.80	Budapest	0.0072
Newyork	518.60	Prága	15.37
Brüsszel	26.60	Bukarest	2.42
Milano	21.22	Szofija	3.77
Amsterdam	206.82	Szaloniki	8.20

Beograd, 1925 március 28.

Bécs	0.0885	London	—
Prága	186.50	Zürich	1205.—
Milano	257.—	Newyork	62.80
Páris	335.—	Trieszt	3885.95

Zagreb, 1925 március 28.

Bécs	0.0886	Prága	186.75
Milano	256.75	Zürich	1205.—
Newyork	62.50	Budapest	0.0876
Páris	332.—	Mind áru	

Novisadi terménytőzsde

1925 március 28 (Hivatalos jegyzések)

Buza

szerbiai 78-79 kg. 2% beogradi paritás kötés 465, 100 mm

Tengeri

bácskai kötés 172.50, 100 mm
bácskai fehér kötés 187.50, 100 mm
bánati V, tiszai hajó kötés 190, 1000 mm
szerbiai V, szávi kötés 192.50, 3000 mm
szerémi kötés 175, 150 mm

Buzaliszt

bácskai nullás bázis kötés 660, 200 mm
bácskai 6.kenyér.l.dk.kötés 465, 100 mm

Szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalata

Tavaszi ujdonságok!

SZÖVET, köpeny, kosztüm és ruhához, **SELVEM**, kabát és ruhához, valamint az összes ujdonságok megérkeztek.

Petrović i Drugovi

rőtös divatruházában a „Kék csillag”-hoz Novisad, Kralja Aleksandra ulica 8.

WAGNER

TESTVÉREKNÉL

április hó 1-től a cukrászdában, délután 5—7-ig, este fél 9—11-ig, a vendéglőben este 8—1 óráig

SCHILLINGER-SZINGLER
BÉKÉSSY és TÁRSAI
hangversenyeznek. 1-0

Gyapjuszövet különlegességi üzlet - Wiegenfeld Jása Jenő - Novisad, Kralja Petra u. 13.

Tudomására adom a n. é. közönségnek, hogy nagykereskedésemet

Detail üzletté alakítottam át.

442-4-8

Nagy választékban raktáron tartom a legdivatosabb és legfinomabb posztót s gyapjuszöveteket. — Ezenkívül viszontelárusítók, szabónők s Nagyban és kicsinyben! szabók részére raktáron tartok mindenféle bélés árut.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy lakásomon, Dudarska (Epres) u. 30. szám alatt 516-1-2

Gyermekruha szalont

nyitottam. — Vállalok mindennemű gyermek, leány és fiú ruhát legújabb divat szerint. Tisztelettel

Özv. BUDAI DEZSŐNÉ.

FOJT kalapfestő intézet
Novi Sad,
Njegoševa ul. (volt Andrássy u.) 9.
Viszont eladók
forduljanak bizalommal cégemhez

Elárusítónő

felvétetik.

Erdélyi cukorkaüzlet.

513-1-1

Kis Limán 3. szám alatt

4 helyiség

irodának, üzletnek, esetleg raktárnak kiadó. — Bővebbet ugyanott. 499-1-2

Eladó ház

2 szoba, 1 konyha és megfelelő mellékkeliségekkel. A lakás megegyezés útján átvehető. Bővebbet: Vörösmartijeva (Bethlen) ulica 7. szám. 507-1-2

ÉPÜLET VASGERENDÁK,

„U” vasgerendák, beton gömbvasak, minden méretben állandóan nagy választékban a legolcsóbb napi árak mellett raktárról kaphatók.

517 **Kuszli Gyula** 1-6
vaskereskedés, Novisad, Temerinska u.8.

ÖLTÖNYÖK

mérték után, finom kamarn és seviotból 1500-2000 dinárig

NOTA GYÖRGY

Novi Sad, Kralja Petra és Trg Ostobodjenja sarok, I. emelet, elsőrendű szabószalonjában. 1-2

Egy kerékpározni tudó 16-18 éves

kifutó

rögtöni belépésre kerestetik

Vojvodjanska Trgovacka Agencija
526 Kralja Petra u. 29. 1-1

Apró hirdetések.

MOTORBICIKLI, alig használt, eladó. Megtekinthető Carinska ul. 11. 506-1-2

Főzni tudó mindenféle leány, vagy asszony jó fizetéssel felvétetik. Cim: Schmolka, Novisad Futoška 2. 519 1-3

MOTORBICIKLI 3 1/2 lóerős, legjobb állapotban, új gumikkal 6000.- dinárért eladó. Cim: Takács és Klir gépműhely. 521

RŐFŐS RÖVIDÁRU KERESKEDŐ-SEGÉD, magyarul, szerbül beszél, április 1-re állást keres. Cim: Schmolka hirdetőben. 522

KÜLÖNBEJÁRATU BUTOROZOTT SZOBA feltétlen tiszta, azonnal kiadó, Zrinyi Petár ul. 14. 524-1

Szakképzett gépészt

keresünk, akik a Diesel-motor kezelésében is jártasak, előnyben részesülnek. Cim a kiadóban. 474-3

Novi Sad főutcáján jól bevezetett

NYOMDA

vezető szakember hiányában hosszabb időre bérbe adandó kedvező feltételek mellett. Érdeklődni

Hadnagyev Györgynél

Novi Sad, Njegoševa utca 2. sz., Vasember palota, I. emelet.

Gazdák, Földbirtokosok!

A legjobb és legelterjedtebb magyarországi gazdasági szaklapra,

a „KÖZTELEK”-re

előfizetést elfogad és mutatványszámot ingyen küld

Garamszeghy Dezső, könyvkereskedő
393 Novivrbas (Bačka) 1-3

Zongorák

és

Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ulica 17.
Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyancsak bel- és külföldi quinttiszta hurokban
Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL

GUMIKÖPENYEK! MUNKAKÖPENYEK, FÉRFI ÉS FIU RUHÁK

készen és mérték szerint nagy választékban

LEGOLCSÓBB ÁRAK! — SZOLID KISZOLGÁLÁS! 502-3-8

WEINFELD VILMOS, NOVISAD, JEVREJSKA ULICA 3.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

Cipőüzletemet kod „Bele Lale”

az eddigi **Kralja Petra 11. szám alatti** helyiségemből az

Apolló épületbe (a városházzal szemben)

helyeztem át és ott rövidesen megnyitom. Kérem n. b. vevőimet, szükségleteik fedezését addig is részemre rezerválni. Kiváló tisztelettel

MAVRO POLLÁK, a „Bele Lale” cipőüzlet tulajdonosa.

BUTOR tömör keményfa, elsőrangú gyártmány.

Versenyen kívüli árak: Nagyban s kicsinyben.

Teljes hálószoba berendezés la keményfából 4400.- D-től feljebb

„ ebédli ” divatos 12.000.- ” ”

„ konyhaberendezés fehéren lakkozott 1950.- ” ”

Nagy választék minden fajta butorokban. 349

„DOMUS” butorgyári BERNAT PESING

MITROVICA lerakat

NOVI SAD

Planička u. 9-11. sz.

Željeznička utca 105-107.

Meggyőződik olcsó áraimról, ha megtekinti

vételkényszer nélkül az idel tavaszi újdonságaimat. Férfi és női szövetek, ugyancsak selyem stb. nagy választékban raktáron

Aranicki Sándor uri és női divatkereskedésében

479-2-3

Nézzé meg kirakataimat!

a rom. kath. templomépületben.

Nézzé meg kirakataimat!

Higienikus ágytoll tisztítás,

mely a tollat teljesen felhívítja, portól és molytól mentesíti. Ugyanitt mindenféle ágytoll, ugymint **pehely** és **fosztott, legjutányosabban beszerezhető.** 525-1-2

KOHN ÁRON, SENTA.

Műhelyáthelyezés.

Ezton van szerencsém közölni, hogy Temerini ulica 8. sz. alóli műhelyemet

Magyar ucca 39. szám alá

(Stein & Schreiber) vasudvarba helyeztem át és az üzemet jelentékenyen kibővítve ott folytatom. Jó házból való fiu tanoncnak s 1 fiatal segéd felvétetik.

Tóth Gyula, épület- és műlakatos.

Leszállított árak!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy üzletünket reorganizáljuk és e célból

Leszállított árak!

mélyen leszállított áron eladásra bocsájtjuk az összes raktárunkon lévő árut

és ajánljuk t. vevőinknek saját érdekében, hogy mielőtt bárhol vásárolna, raktárunkat megtekinteni szivesek legyenek. Ez alkalommal meg fognak győződni arról, hogy versenyen kívüli áraimmal sok pénzt megtakaríthatnak. A reorganizálás miatt nagyban (En Gross) és kicsinyben (En detail) árusítunk. Összes árunk a leghíresebb külföldi gyárak gyártmányai és ezért senki el ne mulassza az alkalmat, hogy elsőrendű áruimból szükségletét nálunk fedezze. — Kiváló tisztelettel 408-4-10

Monašević, Lazić és Čurčić, Novisad

Pašiteva (Szücs) utca 23.

Fiók: „Majuracnál” Pašiteva (Szücs) utca 9.